

**Документальні матеріали розпорядчого стола Подільської духовної
консисторії: класифікація та інформаційний потенціал**

В статті розглядаються історія створення, принципи комплектування, інформативні можливості, склад та зміст адміністративно-розпорядчих документів архіву Подільської духовної консисторії кінця XVIII – початку XX ст.

Ключові слова: Подільська духовна консисторія, архів, розпорядчий стіл, діловодство, справа, документи.

Значна частина документальної спадщини минулого України, як відомо, зберігалась у церковних архівах, на долю яких випало чимало – стихійні лиха, пожежі, розграбування, ідеологічні “макулатурні кампанії” і т.д.

Чільне місце серед місцевих церковних архівів належало архівам духовних консисторій, включаючи Подільську, – колегіальних органів, які здійснювали адміністративне управління й духовне судочинство у межах єпархії під безпосереднім керівництвом архієрея. Відомо: в єпархіальних органах управління різних рівнів обговорювалися всі питання життя єпархії від доленосних до найдрібніших побутових. Тому, до Подільської духовної консисторії, крім власне діловодної документації, надходив, також, великий корпус різноманітних документів, що становлять значний науковий інтерес для відтворення не лише релігійної, а й статистико-демографічної та суспільно-політичної історії регіону. Реконструкція змісту і складу цих зібрань є одним з актуальних завдань сучасних науковців, а всебічний історичний аналіз церковних документів допоможе у вирішенні численних питань, які можуть виникнути у церковно-суспільних відносинах сьогодення.

Характеризуючи стан наукової розробки проблеми, перш за все потрібно зазначити, що помітна відсутність спеціальних робіт, де було б

узагальнено і систематизовано відомості джерел вказаної теми. Але ряд праць є важливими для дослідження тим, що розкривають загальні тенденції генези церковно-релігійної системи ХІХ ст. – початку ХХ ст., сприяють глибшому розумінню проблем синодального періоду церковної історії, мають загальнометодологічне значення для висвітлення поставлених проблем. До них належать дослідження П.В.Знам'янського [1], І.М. Скворцова [2], К.Я.Здравомислова [3], О.П.Доброклонського [4], С.Г.Рункевича [5], І.К.Смолича [6], М.І.Григоровича [7], М.С.Суворова [8].

Сучасними регіональними дослідниками нагромаджено значний фактичний матеріал, представлений різними працями, для написання яких використовувалися документи архіву Подільської духовної консисторії. Це роботи Ю.І.Блажевича [9], А.О.Копилова та А.О.Заводовського [10], Ю.В.Легуна [11], П.Я.Слободянюка [12], А.Г.Філінюка та С.А.Сидорука [13] та ін.

До заснування Подільської духовної консисторії її функції виконувала Брацлавсько-Житомирська православна духовна консисторія, яка утворилася 11 вересня 1792 р. в Богуславі згідно ухвал Пінської генеральної конгрегації 1791 р. і була органом адміністративного управління для православних церков Брацлавської та Житомирської дієцезій. Припинила свою діяльність в середині 1793 р., а підпорядковані їй парафії увійшли до новоствореної Мінської архієпископії [14].

Брацлавську православну духовну консисторію створено в грудні 1795 р. як орган духовного управління і суду Брацлавсько-Подільської єпархії, а місцем її перебування визначено м. Шаргород. Після ліквідації Брацлавського намісництва консисторію переведено до Кам'янця-Подільського (1799) в цегляний будинок при Іоанно-Предтеченській церкві [15]. В 1834 р. для установи було придбано будинок Ш. Тіренберг. Архітектором Симеоном Учтою було складено плани внутрішньої перебудови приміщення та флігелю. Після закінчення робіт в головному будинку розмістились відділи консисторії, а у флігелі - її архів [15].

До 1869 року структура консисторій була стабільною і складалася з п'яти столів – I-розпорядчого з секретною частиною, II-шлюбозрозвідного, III-господарчого, IV-стола, V-судового та двох відділень – реєстраційного та архівного. Відповідно до Указу св. Синоду від 14 квітня 1869 року про нові штати консисторій, єпархіальним управлінням були внесені деякі зміни у функції структурних частин Подільської духовної консисторії. Був ліквідований IV-стіл, а його функції виконували інші структурні підрозділи [16, с. 265].

Діяльність Подільської духовної консисторії, як і подібних установ в інших єпархіях, регламентувалася типовим статутом. Виданий у 1841 році - складався з 4 розділів (1. Загальні положення, 2. Єпархіальне управління, 3. Єпархіальний суд, 4. Створення консисторії), а кожний розділ з статтей та приміток. Статут налічував 368 статтей. У статуті 1841 (перевиданому з деякими доповненнями в 1883 р.) були викладені права і обов'язки священно-і церковнослужителів, правила прийому до монастирів, порядок відкриття парафій, будівництва і освячення парафіяльних та домових церков, каплиць і т.д. [17].

Для забезпечення справочинства при консисторіях з 1776 р. працював штат канцеляристів, підканцеляристів, копіїстів, очолюваних консисторським секретарем.

Справи консисторії, згідно ст. 297 Статуту Духовних Консисторій, розподілялися по столах відповідно до їх структурних функцій [18].

Розпорядчий стіл займався складанням та наданням термінових відомостей та звітів до Синоду, статистичного та історико-статистичного комітетів, нагороджував духовенство, наглядав за станом єпархії, отримував та контролював виконання наказів св. Синоду про переміщення духовенства та чиновників консисторії, вів справи про висвячення, приймання, переміщення та звільнення духовенства у Кам'янецькому та Балтському повітах. Складовою розпорядчого стола була таємна частина, яка опікувалася питанням розповсюдження та зміцнення православного віросповідання в

епархії [19, с. 1-52; 20, с. 1-36; 21, с. 1-4, 18-19].

В результаті діяльності вищезгаданого столу, в ньому накопичувалися такі різновиди документів: укази та розпорядження св. Синоду, єпархіального архієрея, загальне листування щодо проектів сільських причтів, річні звіти єпархії про церкви, духовенство, метрична статистика, листування секретаря стосовно кадрів, звіти про річні та свічні прибутки і т.д. [19, 20, 21].

Однією з основних функцій духовної консисторії було оприлюднення та виконання Указів Св. Синоду та інших державних органів, які за ст. 361 «Статуту Духовних консисторій» надходили на ім'я архієрея, який згодом передавав їх до консисторій. В деяких випадках Св. Синод надсилав Укази прямо до консисторій з викладом у них обставин, на які консисторія повинна була дати пояснення, а також Укази з безпосередніми дорученнями консисторії (ст. 363). Розпорядчий І-й стіл накопичував їх протягом певного відрізка часу і об'єднував у справи. Таким чином всі важливі документи загально-єпархіального рівня формувалися і зберігалися в консисторському архіві [22, с. 263].

Всі справи, які розглядалися в консисторії, фіксувалися в журналах засідань. До прикладу, у журналі засідань за 1808 рік знаходимо запис, що 15 січня при участі архімандрита Троїцького монастиря та ректора Подільської духовної семінарії Інокентія і протоієреїв кафедрального собору Добровольського та Нагорного слухалася справа по рапорту благочинного Кам'янецького повіту с. Завалля священника Антонія Шиповича з приводу того, що у с. Рихта, яке знаходиться у його віданні, місцевий поміщик Тржецький протягом двох років чинив місцевому священику всілякі утиски та наносив образи. Засіданням прийнято постанову вимагати у Губернського правління довічну заборону на подібні вчинки поміщику Тржецькому [23, арк. 4].

Наступним видом документів є справи з відомостями про приходи Подільської єпархії, які містять їх списки в межах адміністративно-територіального поділу та приписні села [24].

Справи про призначення, переміщення та звільнення духовенства у церквах єпархії та послужні списки церковнослужителів дають можливість прослідкувати процеси просування по службі, переміщення та призначення церковнослужителів, висвячення в сан, виключення з духовного звання, покарання за провини і злочини, взаємовідносини священників між собою, персоналії у стані духовенства, сімейні династії священників, долі окремих священників, приклади і в цій сфері, а також безліч різноманітних як позитивних, так і негативних приватних прикладів з вищезгаданих справ дають можливість скласти об'єктивне уявлення про духовенство як стан.

Наприклад, в 1874 році архієпископу Подільському і Брацлавському Леонтію надійшло прохання священника с. Мокра Балтського повіту І. Костецького про переміщення його в с. Гетьманівку на вільне місце священника через те, що в с. Мокра всі прихожани розмовляють молдавською мовою і майже не розуміють російської, а священник Костецький не розуміє молдавської мови. Тому, просив перевести його в с. Гетьманівку, хоча приход там гірший через малу кількість прихожан. Прохання було розглянуто, але не задовільнено. Столоначальники консисторії зібрали відомості про негативні вчинки священника у с. Мазурів – здирництво з прихожан грошей за здійснення обрядів і з 1866 р. ухвалили заборону священослужіння [25, арк. 2]. Того ж року багатодітний псаломник с. Москалівка Проскурівського повіту А. Лукасевич у проханні на ім'я архієпископа описував своє важке життя упродовж 14 років в с. Москалівка, де у нього не було власного будинку, а земля, яка належала причту церкви не давала врожаю, тож хліб потрібно було купувати, через що просив перевести його до іншого приходу [25, арк. 5].

До розпорядчого столу консисторії надходили, також, послужні списки церковнослужителів. До прикладу, у послужних списках духовенства Кам'янецького повіту за 1912 рік зазначено, що в цьому році настоятелем Кафедрального собору на честь Казанської ікони Божої матері був протоієрей Василь Лебедев. Народився в 1851 році в м. Іваново-Вознесенську

Володимирської губернії. Нагороджений орденами св. Станіслава, св. Анни, св. Володимира. Як настоятель собору, отримував 1000 руб. В 1876 році закінчив курс Київської духовної академії та отримав ступінь кандидата богослів'я. Працював викладачем латини у Подільській духовній семінарії. Був членом її педагогічної ради. З 1878 року викладав географію в Подільському жіночому училищі духовного відомства. При цьому ж училищі служив священиком Різдво-Богородичної церкви. В 1886 році перейшов на посаду цензора Подільських єпархіальних відомостей. З 1891 до 1893 року працював головою будівельного комітету при Подільській духовній семінарії. В 1904 році був зарахований до штату кафедрального собора священиком. З 1905 року за згодою св. Синода призначений штатним членом консисторії. Настоятелем Кафедрального собора Казанської Божої матері Василя Лебедева призначено в 1908 році. Одружений. Мав трьох синів (двоє з них священники) і три доньки. Поряд з вищезгаданим, ці списки містять відомості про церковних старост, вдів і сиріт, які знаходяться на попечительстві церкви [26].

Історію парафій доповнюють відомості про церкви та причт, які також були частиною документації розпорядчого стола. З відомостей про Трьох-Святительську церкву Кам'янець-Подільської чоловічої гімназії за 1895 р. довідуємося про наступне: домова церква гімназії побудована в головному будинку на 3 поверсі над актовю залю в 1873 році на суму дозволена міністром народної освіти 6133 руб. 55 коп. Для дзвіниці над парадним входом зведено купол з хрестом; престол в церкві освячений на честь трьох святителів: Василя Великого, Григорія Богослова та Іоана Златоустого; церковної утварі достатньо; причта у церкві за штатом не передбачалося, обов'язки священика виконував законовчитель гімназії священик Віктор Якубович, дяком був Олександр Зіньковський, а на кліросі читали вихованці гімназії; богослужбових книг православного видавництва достатньо; церковний літопис заведений в 1873 році [27, арк. 36]. Формулярні відомості церков об'єднувалися в одну справу в межах адміністративно-територіальної

одиниці (м. Кам'янець та Кам'янецький повіт) і подавалися до консисторії кожного року, містили докладні відомості про церковний приход та духовенство. Наприклад, із формулярної відомості про церкву та церковнослужителів с. Слобідка-Рихтівська за 1796 рік можна довідатися, що зазначене село належало до Брацлавської єпархії Подільської губернії того ж округу. Коли була збудована церква невідомо. Вона була дерев'яною і освячена на честь Успіння Пресвятої Богородиці. Приход складався з 127 дворів, 354 осіб чоловічої статі, якими володів генерал Карпецький. Церкві належало 13 аршинів ґрунтів, у приході було 18 косарів. Служив у приході священник Андрій Федорович Маковський, 43 років, якого в 1786 році було висвячено у сан уніатським священником Белянским [28, арк. 158-159].

Такими, що містять різноманітну інформацію, є «Звіти благочинних Подільської єпархії». Так, за їх даними 1869 р. можемо прослідкувати різні факти з життя приходів Кам'янецького повіту. До прикладу, зі звіту благочинного протоієрея Снегурського довідуємося про те, що деякі церкви на території благочиння не мали планів на церковну землю, що за встановленими правилами попечительств слід обкладати податками і стягненнями за різні негативні вчинки та аморальну поведінку сільських та волосних урядників, які сприяли пияцтву серед населення, і як наслідок звільняти їх з займаної посади. Звіт благочинного того ж Кам'янецького повіту Тита Місюри містив відомості про те, що священники не ведуть церковні літописи, так як соромляться у виборі тем, які можуть бути описані у літописі. Зі звіту благочинного Розумовського дізнаємося про те, що в багатьох приходах немає документів на церковні землі, що в м. Збриж через розпорядження волосного старшини та писаря припинила існування церковно-приходська школа, що підтвердив мировий посередник. Мотив – заборона навчання у церковному домі під керівництвом священника. Благочинний м. Кам'янця протоієрей Новицький повідомляв про те, що в м. Кам'янці-Подільському та передмістях поліція не стежить за закладами з алкогольними напоями, які заборонено відкривати до закінчення пізньої

Літургії, а в с. Голосків священник Пашута власним коштом побудував двокімнатний флігель в дворі свого будинку для сільської школи [29].

Розпорядчий стіл консисторії опікувався справами про відкриття епархіальних училищ в Подільській губернії. Про це довідуємося з листування законовчителя Імператорського виховного товариства шляхетних дівчат протоієрея Василя Гречулевича з консисторією з приводу відкриття в м. Тульчині училища для дівчат духовного звання та проектів статуту Тульчинського училища [30, арк. 259-264].

З документів місіонерського напрямку служіння духовенства, які надходили до розпорядчого столу консисторії довідуємося, що 28 серпня 1865 року до епархії надійшов указ св. Синоду № 3404 про запровадження у церквах подільської епархії кружки для збору пожертвувань для утвердження православ'я в імперії. В 1869 році в епархії було зібрано 62 руб. 89 коп. сріблом і надіслано до господарського управління св. Синоду. Також збиралися кошти на будівництво православного храму у м. Брюсселі [31] та на утвердження православ'я на Кавказі. В 1870 році до казни Кавказького намісництва надійшло 175 руб. 52 коп. сріблом зібраних у Подільській епархії на будівництво православних храмів [32]. В 1867 році збиралися пожертвування у приходах епархії на будівництво православного храму в м. Нью-Йорк [33].

У провадженні розпорядчого столу консисторії розглядалися, також, і справи пов'язані з винятковими випадками з життя епархії, про що свідчать матеріали, які збереглися в консисторському архіві. У 1802 році до консисторії надійшов рапорт з Брацлавського духовного правління з повідомленням священника с. Ковалівка І.Левицького, що у хаті місцевого жителя селянина І.Зубенка явилася чудотворна ікона Пресвятої Богородиці написана на дереві. Ікону було передано до консисторії [34, арк. 2].

За ст. 18. Статуту Духовних консисторій місцеві священники та благочинні мали не допускати на території своїх приходів розповсюдження серед православного населення різних забобонів, антихристиянських

вірувань та обрядів. У тому випадку, якщо вищезазначені факти мали місце, надсилалися повідомлення до консисторії. До прикладу, на Поділлі ще наприкінці XVIII та на початку XIX ст. боролися з засухами, у яких традиційно звинувачували відьом. Перший з випадків стався 29 квітня 1798 року у селі Глибочок Гайсинського повіту у маєтку поміщика Іполита Ярошинського. Економ цього маєтку Мисевич, зібравши з усього села приблизно сотню жінок, «повелів спочатку утопити усіх в воді, а потім, притягнувши до річки двоє саней волових та поставивши на них по три полубочки, вивозив тими жінками воду у (інший) став, версти за дві і там розливав» [35].

У розпорядчому столі збиралися та формувалися у справи надіслані до консисторії маніфести та військові реляції [36]. 29 січня 1904 року редакція Подільських губернських відомостей опублікувала маніфест імператора Миколи II про розірвання Японією усіх домовленостей з Росією і початок військових дій на Далекому Сході через «корейське питання». Разом з примірником маніфесту до консисторії надійшла пропозиція Єпископа Подільського і Брацлавського Климента про те, щоб в усіх церквах єпархії була проспівана молитва «Спаси Господи» за Великого Самодержця, Христолюбиве воїнство і дарування перемоги над ворогом Христа Христового. Також, пропонувалося в усіх середніх і нижчих навчальних закладах єпархії після кожного богослужіння «законовчителям» роз'яснювати молоді значення війни, яка є величним актом справедливості, святою справою – боротьбою християнства з язичницьким світом та його культом [37].

Отже, одночасно з утворенням єпархії, утворилася Подільська духовна консисторія, яка очолювала всю церковну структуру духовного відомства в губернії. У її підрозділах-столах розглядалися всі важливі питання загально-єпархіального рівня та велося листування з Синодом і «світською владою» – губернськими установами, градоначальниками та ін. З розпорядчого стола консисторії виходили чисельні укази, розпорядження, інструкції, запити і як

відповідь на них до консисторії зі всіх адміністративно-церковних одиниць єпархії надходили різні інформації та звіти. Таким чином, в консисторському архіві накопичувався важливий та різноманітний за складом та змістом масив історичних джерел – Укази та Маніфести імператорів з широкого кола питань, Укази та циркуляри Синоду та єпархіального архиєрея, відомості про нагородження духовенства, листування з питань місіонерської діяльності та щодо проектів сільських причтів, справи про висвячення, переміщення, звільнення духовенства та чиновників консисторії, описи церковних приходів, звіти про духовенство, метрична статистика, звіти благочинних та інші.

Необхідно зазначити, що деякі матеріали церковного походження виходять далеко за межі історико-церковної проблематики і є сьогодні одними з основних джерел, з яких черпаємо важливі біографічні відомості: імена, родинні зв'язки, відомості про освіту, риси характеру предків, а також різні факти з життя тих містечок і сіл, у яких вони проживали та про історичні події, які там відбувалися. Ці матеріали є цінним джерелом унікальних відомостей для вивчення історії Поділля кінця XVIII – початку XX ст.

Список використаних джерел

1. Знаменский П.В. Руководство к русской церковной истории /П.В. Знаменский – Казань: Унив. тип., 1870. – 439 с.
2. Скворцов И.М. Записки по церковному законоведению /И.М. Скворцов.– Киев: Унив. тип. –3-е изд., испр., 1861. – 288 с.
3. Здравомыслов К. Я. Сведения о существующих в епархиях церковно-археологических учреждениях и консисторских архивах /К. Я. Здравомыслов // Сб. материалов, относящихся до архивной части в России. - Петроград, 1917. - Т. 2. - С. 326-359. - [Окреме вид.: Петроград, 1917. - 36 с.].
4. Доброклонский А.П. Руководство по истории Русской Церкви /А.П. Доброклонский– М.: Крутицкое подворье, 2009. – 940с.
5. Рункевич С. Русская Церковь в XIX веке / С. Рункевич // История христианской Церкви в XIX веке. – СПб.: Изд. А.П. Лопухина, 1901. –Т. 2. –232 с.
6. Смолич И.К. История русской церкви 1700 – 1917: пер. с нем. / И.К. Смолич –М.: изд. Спасо-Преображенского Валаамского монастыря, 1996. – Часть первая. – С. 53 – 54, 500.
7. Григорович Н. Обзор учреждения в России архиерейских православных кафедр и способов содержания их, со времени введения штатов по духовному ведомству (1764 – 1866 г.) Историческая записка / Н. Григорович –СПб.: Синодальная типография, 1866. – V+67+34 с.; Обзор общих законоположений о содержании православного приходского

духовенства в России, со времени введения штатов по духовному ведомству (1764 – 1863 г.). –СПб.: в Синодальной типографии, 1867. –114+33 с.; Обзор учреждения в России православных монастырей, со времени введения штатов по духовному ведомству (1764 – 1869 г.) –СПб.: в Синодальной типографии, 1869. –230 с.

8. Суворов Н. Учебник церковного права / Н. Суворов.- 5-е изд. - М.: А.А. Карцев, 1913. - 535 с. [Электронный ресурс] //http://monar.ru/: [веб-сайт]. – Режим доступа: http://monar.ru/download/pravila/Suvorov_N_S_Uchebnik_tserkovnogo_prava.html#57

9. Блажевич Ю.І. Використання в курсі „Релігієзнавство” матеріалів регіональної історії з теми „Відродження православ'я на Поділлі (порівняльний аналіз релігійної ситуації в кінці XVIII – на початку XIX ст. та в кінці XX – на початку XXI ст.)” /Блажевич Ю.І. [Електронний ресурс] // Педагогічний дискурс. Випуск 3[веб-сайт]. – Режим доступа: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/peddysk/2008_03/index.html

10. Копилов А.О. Православна церква в Україні та національно-визвольна боротьба балканських слов'янських народів у 60–80-х рр. XIX ст. / А.О. Копилов, А.А. Заводовський // Укр. іст. Журн. – 2000. – № 5. – С. 97-110.

11. Легун Ю.В. Класифікація джерел генеалогічного характеру селянських родин Правобережної України / Ю.В. Легун // Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики. Зб. наук. праць. – К., 2005. – Число 12. – Част. 1.– С. 249-270.

12. Слободянюк П.Я. Українська церква: історія руїни і відродження. Наукове видання, присвячене 2000-літтю Різдва Христового / П.Я. Слободянюк // Хмельницький. – 2000. – 266 с.

13. Філінюк А.Г. Етнорелігійні перетворення на Поділлі наприкінці XVIII – в перших десятиліттях XIX століття / А.Г. Філінюк // Освіта, наука і культура на Поділлі. Збірник наукових праць. – Кам'янець-Подільський: Оіюм, 2009. –Т.12: Матеріали восьмого круглого столу “Культура, освіта і просвітницький рух на Поділлі. Присвячено 90-річчю Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка”. –С. 215.; Філінюк А.Г. Вплив церковно-релігійного чинника на особливості виконання рекрутської повинності населення Поділля / А.Г. Філінюк, С.А. Сидорук // Освіта, наука і культура на Поділлі. Збірник наукових праць. –Кам'янець-Подільський: Оіюм,2009. –Т.12: Матеріали восьмого круглого столу “Культура, освіта і просвітницький рух на Поділлі. Присвячено 90-річчю Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка”. – С. 230.

14. Дложевский С. Попытка преобразовать управление в бывшей Польше, пред воссоединением юго-западных областей ее с Россией в 1793 году и учреждением здесь православных епархий. Пинская конгрегация 1791 г. и учреждение Брацлавско-Житомирской консистории в Богуславе / С. Дложевский // Труды Подольского епархиального историко-статистического комитета / Под ред. Н. И. Яворовского и священника Е. Сецинского: В 10 т. – Каменец-Подольский, 1887. – Т. 8. – С. 230.

15. Державний архів Хмельницької області (далі – ДАХО). – Ф. 315. – Оп.1. – Спр.2470. – 295 арк.

16. Полное собрание законов Российской Империи (далі – ПСЗРИ). – Собрание 2-е. С 1825 по 1881. – Т. 44. Ч. 1. 1869 (№ 46610-47357). – 962 с.

17. ПСЗРИ. – Собр. 2. – Т. 16. – С. 221-263.

18. Там само. – С. 255.

19. Опис. 1. справ Ф. 315., 1795 р. – 1769 р. – 403 с.

20. Опис. 1. т. 2. справ Ф. 315., 1870 р. – 1920 р. – 171 с.

21. Опис 2, 3, 4. справ Ф. 315., 1795 р. – 1917 р. – 80 с.

22. ПСЗРИ. – Т. 16. Ч. 1. 1841 (№ 14141-14986). – 924 с.

23. ДАХО. – Ф. 315. – Оп.2. – Спр. 15. – 22 арк.

24. Там само. – Спр. 93. – 183 арк.

25. Там само. – Оп. 1. – Спр. 8902. – 38 арк.

26. Там само. – Спр. 9293. – 230 арк.

27. Там само. – Спр. 9178. – 360 арк.
28. Там само. – Спр. 4. – 169 арк.
29. Там само. – Спр. 8831. – 26 арк.
30. Там само. – Оп. 2. – Спр. 41. – 366 арк.
31. Там само. – Оп. 1. – Спр. 8834. – 7 арк.
32. Там само. – Спр. 8835. – 4 арк.
33. Там само. – Оп. 2. – Спр. 49. – 123 арк.
34. Там само. – Спр. 12. – 4 арк.
35. Там само. – Оп. 1. – Спр. 1091. – 14 арк.
36. Там само. – Оп. 2. – Спр. 14. – 122 арк.
37. Там само. – Оп. 2. – Спр. 9227. – 116 арк.

Резюме

В статье рассматривается история создания, принципы комплектации, информационные возможности, состав и содержание административно-распорядительных документов архива Подольской духовной консистории в конце XVIII – начале XX в.

Ключевые слова: Подольская духовная консистория, епархия, архив, распорядительный стол, дело, документы.

Одержано серпня 2012 року